

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง

สนุกสนานเพลงพื้นบ้านไทย

ครูผู้สอน   ครูธีระพล   แก้วคำจันทร์

ครูอนุชา   อินทร์พ่วง

ทบทวน

ความง

ขอขอบคุณ

ครูนิพนธ์ รักรุ่ง

โรงเรียนภาวนาภิรมณ์พิทยาศาสตร์

อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้บันทึกเสียง

คำถามจุดประกายความคิด

เพลงที่นักเรียนได้ฟัง
คือเพลงอะไร

คำถามจุดประกายความคิด

เพลงลูกทุ่ง

เพลงลูกกรุง

เพลงไทยเดิม

เพลงพื้นบ้าน ✓

คำถามจุดประกายความคิด

นักเรียนรู้จักเพลงพื้นบ้าน
แล้วหรือยัง

เพลงพื้นบ้านภาคเหนือ

เพลงจ้อย เพลงซอ

เพลงพื้นบ้านภาคอีสาน

หมอลำ

เพลงพื้นบ้านภาคกลาง

เพลงเต้นกำรำเคียว

เพลงพื้นบ้านภาคใต้

เพลงเรือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของเพลงพื้นบ้านได้
๒. เขียนแผนภาพความคิดสรุปความรู้เกี่ยวกับเพลงพื้นบ้านได้
๓. เห็นคุณค่าและความสำคัญของเพลงพื้นบ้าน

เพิ่มเต็ม

ความง

เพลงพื้นบ้าน

เพลงพื้นบ้าน คือ เพลงของชาวบ้านที่จดจำ สืบทอดกันมาแบบปากเปล่า ใช้ร้องเล่น เพื่อความ สนุกสนานรื่นเริง ใช้ค่าง่าย เน้นเสียงสัมผัสและจังหวะ การร้องเป็นสำคัญ ใช้เครื่องประกอบจังหวะง่าย ๆ **ที่ สำคัญต้องมีเสียงร้องรับของลูกคู่ ทำให้เกิดความ สนุกสนานมากขึ้น**

ลักษณะของเพลงพื้นบ้าน

๑. สืบทอดจากปากสู่ปากอาศัยการฟัง
และจำ ไม่มีการจดบันทึก

ลักษณะของเพลงพื้นบ้าน

๒. เป็นเพลงที่ไม่มีต้นกำเนิดที่แน่นอน เนื้อร้องใช้คำ
สำนวนโวหาร และความเปรียบง่าย ๆ ทำนอง จำนวนคำ
และสัมผัสไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว ให้ความสำคัญกับเสียง
และจังหวะการร้องมากกว่า

ลักษณะของเพลงพื้นบ้าน

๓. ใช้การปรบมือหรือมีเครื่องประกอบจังหวะง่าย ๆ ได้แก่
กรับ ฉิ่ง กลอง บางครั้งก็ไม่ได้ใช้เครื่องดนตรีชนิดใดเลย
นอกจากเสียงเอื้อน

เพลงพื้นบ้านภาคกลาง

เพลงพื้นบ้านภาคกลาง เป็นเพลงที่หนุ่มสาวใช้ร้องโต้ตอบกัน มีคนร่อนนำเพลงฝ่ายชายและฝ่ายหญิง ส่วนคนอื่น ๆ เป็นลูกคู่ร้องรับ ให้จังหวะด้วยการปรบมือ เช่น เพลงเรือ เพลงเกี่ยวข้าว เพลงเต้นกำรำเคียว เพลงพวงมาลัย เพลงระบำ เพลงแห่นาค เพลงลำตัด เพลงฉ่อย เพลงอีแซว เพลงขอทาน เพลงสำหรับเด็ก

เพลงพื้นบ้านภาคกลาง

เพลงเต้นกำรำเคียว

เพลงพื้นบ้านภาคเหนือ

เพลงพื้นบ้านภาคเหนือ ผูกพันอยู่กับชีวิตของ ชาวบ้านตั้งแต่เด็กไปจนถึงผู้ใหญ่ เพลงที่ยังร้องเล่นมี ๓ ประเภท ๑) เพลงสำหรับเด็ก มีเพลงกล่อมเด็ก และเพลง ร้องเล่น ๒) จ้อย เป็นเพลงที่ชายหนุ่มใช้ร้องเกี้ยวสาวใน ตอนกลางคืน และ ๓) ซอ เป็นเพลงที่ชายและหญิงร้อง โต้ตอบกัน หรือร้องเป็นเรื่องนิทาน

เพลงพื้นบ้านภาคเหนือ

เพลงจ้อย เพลงซอ

เพลงพื้นบ้านภาคอีสาน

เพลงพื้นบ้านภาคอีสาน แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม คือ

- ๑) เพลงพื้นบ้านกลุ่มวัฒนธรรมไทย-ลาว เพลงหมอลำ
- ๒) เพลงพื้นบ้านกลุ่มวัฒนธรรมเขมร-ส่วย เพลงเจรียง
- ๓) เพลงพื้นบ้านกลุ่มวัฒนธรรมไทยโคราช เพลงโคราช

เพลงพื้นบ้านภาคอีสาน

หมอลำ

เพลงพื้นบ้าน ภาคใต้

เพลงพื้นบ้านภาคใต้ มีจำนวนไม่มากนัก เช่น เพลงเรือ เล่นในงานชักพระหรือแห่พระ ชายและหญิงร้องโต้ตอบกันในเรือ เพลงบอก เป็นเพลงที่เล่นในเทศกาลสงกรานต์ เดินไปร้องตามบ้าน เพื่ออวยพรปีใหม่และยกย่องเจ้าของบ้าน เพลงร้องเรือหรือเพลงชาน้อง เป็นเพลงกล่อมเด็กให้นอน เนื้อเพลงร้องขึ้นต้นว่า “ฮาเอ้อ” และลงท้ายวรรคแรกว่า “เหอ”

เพลงพื้นบ้านภาคใต้

เพลงเรือ

คุณค่าเพลงพื้นบ้าน

๑. ให้ความสนุกสนานก่อให้เกิดความรักและความสามัคคีกัน
๒. สะท้อนวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นนั้น
๓. การฝึกร้องและเรียนรู้เพลงพื้นบ้าน ยังเป็นการช่วยให้ผู้ร้องมีไหวพริบปฏิภาณดีในการแก้ปัญหาในการโต้ตอบเพลง

ฝึกร้อง

ทำนองเพลงพื้นบ้าน

เพลงอีแซว

เพลงอีแซว

คำร้อง : นิพนธ์ รักรุ่ง

เอ๊ย...ส่งสำเนียงเสียงแจ้วเพลงอีแซวในตำนาน...
น้ำเสียงกังวานหวานจิ้งหะว่องไว...
พบกับครูธีระพลนักเรียนทุกคนต่างรู้
ในวิชาของครูเรียนรู้ภาษาไทย

เพลงอีแซว

คำร้อง : นิพนธ์ รักรุ่ง

มาโรงเรียนทุกวันพากันฮาเฮ

สนุกสนานไม่จำเจเพราะครูสอนถูกใจ

รู้จักเพลงพื้นบ้านเป็นหลักฐานมีมา

ตั้งแต่คราวปู่ย่าตำรับตำราเขียนไว้

เนื้อหาวันนี้ันับว่ามีคุณค่า...

มาส่งเสริมรักษาอนุรักษ์กันสืบไป...

ปฏิบัติ

กิจกรรม

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๖ เรื่อง
ครบเครื่องเรื่องเพลงพื้นบ้าน
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำ
ใบงานให้นักเรียนเข้าใจ
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมและ
ให้ความช่วยเหลือนักเรียน

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจง
การทำใบงานที่ ๖ เรื่อง
ครบเครื่องเรื่องเพลงพื้นบ้าน
เมื่อส่งสั้ยให้ยกมือถาม
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม
ในใบงาน

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ครบเครื่องเรื่องเพลงพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้เขียนแผนภาพ
ความคิดสรุปความรู้เกี่ยวกับ
เพลงพื้นบ้าน

สรุป บทเรียน

ใบงานที่ ๒

เรื่อง ครบเครื่องเรื่อง เพลงพื้นบ้าน

คำถามสรุปบทเรียน

นักเรียนคิดว่า
เพลงพื้นบ้านมีคุณค่าอย่างไร

คุณค่าเพลงพื้นบ้าน

๑. ให้ความสนุกสนานก่อให้เกิดความรักและความสามัคคีกัน

๒. สะท้อนวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นนั้น

๓. การฝึกร้องและเรียนรู้เพลงพื้นบ้าน ยังเป็นการช่วยให้ผู้ร้องมีไหวพริบปฏิภาณดีในการแก้ปัญหาในการโต้ตอบเพลง

สิ่งที่ต้องเตรียมในครั้งต่อไป

๑. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง คำที่ประวิสรรชนีย์
และไม่ประวิสรรชนีย์
๒. ใบงานที่ ๗ เรื่อง คำที่ประวิสรรชนีย์
และไม่ประวิสรรชนีย์

บทเรียนครั้งที่ ๕ ต่อไป

คำที่ประวิสรรชนีย์
และไม่ประวิสรรชนีย์

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

